

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1151
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 11 augustus 2020

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Kanalen en rivieren - Afsprakenkader rond zwemmen, kanoën en kajakken

Deze zomer bleven door de coronacrisis veel mensen in eigen land. In augustus hadden we opnieuw te maken met een serieuze hittegolf na een heel droog voorjaar. Om verkoeling op te zoeken, trokken burgers naar de kust of naar openluchtzwemwaters.

We stellen echter vast dat er op weinig plaatsen in Vlaanderen in de open lucht gezwommen kan worden. In onze kanalen en rivieren is het aantal zwemlocaties beperkt. Het gevolg is dat de lokale politie op tal van plaatsen jongeren die toch in de kanalen zwommen, eruit haalde. En ook dit jaar was er opnieuw een slachtoffer in het Netekanaal. Ook was er in heel wat (kust)gemeenten, waar het wel kan, een overrompeling.

Waterrecreatie met gemotoriseerde plezierbootjes gebeurt wel op onze kanalen en rivieren. Kano- en kajakvaart en zwemmen zijn ook een vorm van waterrecreatie, bovendien een heel democratische: dure boten en dergelijke zijn daarvoor niet nodig.

Het actief ontwikkelen van zwemrecreatie en kano- en kajakrecreatie op onze kanalen en rivieren past bij het multifunctionele karakter dat de Vlaamse Waterweg nv (DVW) nastreeft. Toch wordt daar momenteel nauwelijks op ingezet. Een mooi initiatief is wel de organisatie van kano- en kajakvaart op de Demer.

Gelet op de klimaatverandering en het feit dat we ons mogen verwachten aan hetere zomers, én de toenemende aandacht voor recreatie, zal de vraag naar kano- en kajakvaart en openluchtzwemmen stijgen. Veel kanalen en rivieren lenen zich daar perfect toe, mits ervoor de nodige maatregelen genomen worden.

1. Op hoeveel plaatsen in Vlaanderen is zwemmen in de kanalen toegelaten?
 - a) Welke voorwaarden werden daarvoor vastgelegd?
 - b) Welke taakverdeling (De Vlaamse Waterweg nv versus lokale besturen of private initiatieven) wordt in acht genomen bij het vergunnen van zwemlocaties in kanalen en rivieren?
 - c) Welke veiligheidsmaatregelen moeten in acht genomen worden om een veilige zwemplek te kunnen realiseren?
2. Op hoeveel kanalen en rivieren is er kano- en kajakvaart?
 - a) Welke voorwaarden werden daarvoor vastgelegd?

- b) Welke taakverdeling (DVW versus lokale besturen of private initiatieven) wordt daarbij in acht genomen?
 - c) Welke veiligheidsmaatregelen moeten in acht genomen worden om een veilig kano- en kajaktraject te kunnen realiseren?
3. Welke financiële afspraken worden gemaakt bij de organisatie van een zwemplek of de realisatie van een kano- en kajaktraject (concessies, afbakeningen, controles en onderhoud)?
4. Hoe staat de minister tegenover de stijgende vraag om meer en veilige zwemlocaties in kanalen en rivieren af te bakenen in Vlaanderen?
- a) Is zij van mening dat DVW daarin een actieve rol dient op te nemen?
 - b) Stemt zij in met het voorstel om een actieplan 'zachte recreatie zoals zwemmen en kano- en kajakvaart' in kanalen en rivieren op te maken?

ANTWOORD

op vraag nr. 1151 van 11 augustus 2020

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Zwemmen in open water is toegelaten in Brugge en Kortrijk.

- a) De voorwaarden zijn terug te vinden op <https://www.visuris.be/zwemmen>.
- b) De initiatiefnemer is hierbij steeds het lokale bestuur. Voor de praktische organisatie kan het lokale bestuur samenwerken met een erkende sportclub of sportfederatie.
De Vlaamse Waterweg nv (DVW) beperkt zich tot het formeel toelaten van een zwemzone door het afsluiten van een domeinvergunning aan het lokale bestuur waarin voorwaarden worden aangegeven.
- c) De veiligheidsmaatregelen staan duidelijk vermeld in de voorwaarden: <https://www.visuris.be/download/c810a9bd-70b2-440b-9c39-d2db9360155b?dl=0>.

2. Kajakken, kanovaren, suppen en roeien is toegestaan op alle waterwegen behalve het Kanaal Gent-Terneuzen, de vaargeul van de Beneden-Zeeschelde (het deel van de Zeeschelde stroomafwaarts van Burcht), de binnenarmen van waterwegen, zoals op de Reien in Brugge en de Afleidingen van de Nete in Lier.

- a) Kano en kajak vallen in de scheepvaartreglementen onder de term door spierkracht voortbewogen vaartuigen. Iemand die vaart met een kano of kajak moet zich gedragen naar het scheepvaartreglement, waarbij specifiek geldt dat de scheepvaart te allen tijde voorrang heeft. Belangrijk hierbij is bijgevolg dat de waterrecreant steeds snel kan reageren en zijn koers kan aanpassen.
- b) In zijn algemeenheid is het varen met kano en kajak, in tegenstelling tot zwemmen, mogelijk. Verdere taakverdeling is hiervoor niet aan de orde. Lokale initiatieven kunnen ontstaan om specifieke kanotrajecten uit te werken. Hierbij kan voor een bepaald traject lokaal bijkomende aanleginfrastructuur gebouwd worden en kunnen promotie- en communicatieacties uitgevoerd worden. Voor deze projectmatige initiatieven worden in overleg met de betrokken partners afspraken gemaakt over taak- en budgetverdeling.
- c) Voor de gerichte uitbouw van een kano- en kajaktrajecten, wenst DVW deze bij voorkeur uit te bouwen op en langs de waterwegen van CEMT-klasse I en II, waar de omstandigheden om deze recreatievorm te beoefenen veiliger zijn en/of waar de randvoorwaarden voor recreatie beter kunnen ingevuld worden. Deze waterwegen staan in geel aangeduid op onderstaande overzichtskaart. Bij de uitbouw van een traject zijn voldoende veilige in- en uitstapplaatsen noodzakelijk. DVW staat in het kader van de veiligheid geen kano's toe in de sluizen (enkel in het kader van een vergund evenement). In- en uitstapfaciliteiten op- en afwaarts de sluizen zijn dan ook noodzakelijk.

3. Indien er voor de organisatie van de evenement een inname/gebruik is van het openbare domein, wordt een vergunning voor privaat gebruik van wegen, waterwegen en dijken opgemaakt. Kosten worden enkel aangerekend conform het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het openbaar domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken als het om een commercieel evenement gaat.
4. a) Zwemmen in bevaarbare waterwegen is om veiligheidsredenen verboden. De burger kan immers gewond raken door een doorvarend schip, meegesleurd worden door de gevaarlijke onderstroom, een schok van de kou krijgen en verdrinken of ziek worden omwille van een ontoereikende waterkwaliteit.

Als uitzondering is zwemmen in rivieren en kanalen wel toegelaten

- voor specifieke dagactiviteiten (evenement) waarvoor de initiatiefnemer een vergunning van DVW heeft bekomen;
- in afgebakende zones en onder strikte voorwaarden waarvoor een lokaal bestuur een vergunning van DVW heeft bekomen.

DVW biedt hiermee de mogelijkheid aan lokale besturen om de haalbaarheid van de inrichting van zwemlocaties te onderzoeken (rekening houdend met de hierboven vermelde risico's). Meer informatie hierover is beschikbaar op <https://www.visuris.be/zwemmen>.

- b) Binnen de schoot van het Overlegplatform voor waterrecreatie, -sport en -toerisme is het Subteam Binnenvaartwegen actief, waarin de verschillende federaties van de waterrecreatiesector vertegenwoordigd zijn. Als leidraad voor haar werking geldt een 12-puntenplan, dat in overleg met de sector werd opgemaakt. Dit 12-puntenplan bevat o.a. het punt "zoneren en faciliteren van zachte recreatie". Door De Vlaamse Waterweg nv wordt in overleg en in samenwerking met de federaties en Sport Vlaanderen uitvoering gegeven aan dit actiepoint binnen de mogelijkheden van het budgettaire kader.